

[Lars P. Jensen.]

tilbage til bunden liste og 24 over til den fri liste. Jeg tror godt, jeg kan sige, at det er det største udvalgsarbejde, der har fundet sted i folketingets historie.

Da vi begyndte forhandlingerne, havde vi som udgangspunkt regeringens lovforslag, og det er klart, at der måtte være enighed mellem regeringspartierne om de ændringer, der skulle foretages. Det hverken kan eller skal skjules, at der i retsforbundet, det radikale venstre og socialdemokratiet hersker et forskelligt syn på disse problemer, både med hensyn til told og med hensyn til liberalisering, ligesom der inden for venstre, hvilket er kommet frem under udvalgsbehandlingen, er et forskelligt syn på disse problemer. Det er også åbenbart, at der inden for det konservative folkeparti er divergerende meninger om disse spørgsmål.

Siden regeringens oplæg kom, har der været ført langvarige forhandlinger med erhvervene, hovedorganisationerne, brancherne og enkelte virksomheder. Nu kan man spørge, om det udgangspunkt, det oplæg, vi fik til dette forslag, var rigtigt. Det er klart, at selv om der har været forhandlet med erhvervene, må det i nogen grad hvile på et skøn, på en vurdering. Hvis jeg skal besvare spørgsmålet enten med et ja eller et nej, må jeg sige, at jeg tror, udgangspunktet var rigtigt, ellers var der vel kommet flere og navnlig større ændringer under udvalgsarbejdet, og det viser sig også, at udslaget i provenuet ikke var større end en 6 mill. kr.s nedgang.

Men lige så vigtigt som toldsatterne er det, hvordan selve toldloven er bygget op. Der har man stræbt efter at få en trindeling, således at råvarer er toldfri og ligeledes halvfabrikata, hvor der ikke findes en dansk produktion, og noget mere beskyttelse over for færdigvarer. Når dertil kommer, at der i toldloven nu indføres mange toldfritagelsesordninger, der selvfølgelig lægger op til en slags strukturrationalisering, og derudover toldgodtgørelser, tror jeg, at med hensyn til selve toldlovens struktur har man fundet det rigtige.

Nu er det klart, at beskyttelsen ikke alene er tolden på varerne. Det er lige så klart, at den told, man skal betale af sine råvarer

eller sine halvfabrikata, spiller ind på beskyttelsen af det færdige produkt.

Dernæst kan man vel stille sig det spørgsmål: hvordan vil virkningen på priserne blive? Hvordan vil virkningen over for forbrugerne være? Vil toldforhøjelserne fordyre varerne, og hvor meget vil de fordyre varerne? Det kan ikke klart besvares. Det afhænger af, om industrien vil udnytte den toldbeskyttelse, der gives. Ingen kan sige det. Industrien kan vel også have en vis interesse — det har vi erfaret — i ikke at udnytte toldbeskyttelsen, men kun søge at lægge afstand mellem de udenlandske og de danske priser for at få en så stor dansk produktion frem som muligt. Dertil kommer, at når man skal vurdere, hvad tolden betyder i eventuel fordyrelse, må man stille op, hvor meget importrestriktionerne har fordyret varerne, og her er det vel endnu vanskeligere at give svar.

Vort parti har i udvalget arbejdet efter de retningslinjer, som vi angav ved første behandling og anden behandling af toldlovsforslaget. Jeg har et par gange understreget, at vi ønsker ikke told for toldens skyld, og vi ønsker ikke varer ført tilbage til bunden liste, fordi vi er tilhængere af restriktioner; men vor indstilling var den, at havde industrien brug for told, var vi villige til at give den, og procenten var for os sådan set underordnet, når vi fandt det rigtige sted, enten det var ved 10, 12 eller 15 pct. Vi havde det syn, at var der brug for en længere afviklingstid, var vi villige til det; kunne toldfrihed etableres som en fordel for industrien, så vi gerne det, og hvis en overførsel fra bunden liste til friliste var hensigtsmæssig og rimelig, var vi også villige til det. For os har det været afgørende, at vi fik lavet det rigtige, og dér har vore principper måttet vige.

Der har dog været ét princip, som vi ikke er veget fra, og det er det princip, at vi i vort arbejde sigter henimod at sikre produktion og beskæftigelse så meget, som det er muligt i den nye tid, vi nu går i møde; for det er klart, at det er en ny tid, en ukendt tid, vi går i møde, og at klokken er ved at falde i slag. De toldsatter, vi konfirmerer nu, er gældende som basistold, og de bundne lister er udgangspunkt for industrien i de kommende år. Det, der sker nu,